

OPIEKUN KATOLICKI

N° 67.

W pracy i oświacie, przyszłość nasza!

Rok XV.

Bytom (Beuthen O./S.) dnia 25 sierpnia 1888.

„Opiekun Katolicki“ wychodzi co środę i sobotę. Przepłata kwartalna wynosi na pocztach jak i dla miejscowych 1 markę; w Austrii z przesyłką 75 cent.; w Ameryce 1/2 dolara. Listy nadsyłać należy franko pod adresem: Redakcyja lub Ekspedycyja „Opiekuna Katolickiego“ w Bytomiu (Beuthen O./S.) Dyngosstrasse 27. Za ogłoszenia płaci się od wiersza petytowego lub zajętego miejsca 20 fen.

Ogłoszenia przyjmuje Ekspedycyja w miejscu, jako też i w Wroclawiu Rudolf Mosse oraz Haasenstein & Vogler w Berlinie i Hamburgu. — W Warszawie Rajchman i Frencler, ulica Senatorska Nr. 18. — W Frankfurcie n. M. Daube & Co. — W Paryżu i na całą Francyzę A. Sławiński Paris, Rue Véselley Nr. 3. Rękopisma nadesłane Redakcyi nie zwracają się, lecz bywają niszczone.

Bytom, dnia 24 sierpnia.

Najważniejszą wiadomością, jaką nam dzisiaj na czele zapisać należy, jest potrójny wybór generała Boulangera do francuzkiej Izby poselskiej. Niektórzy sądzą, że to jest odpowiedź na znaną mowę cesarza niemieckiego, gdyż Boulanger uchodzi za przedstawiciela odwetu. Boulanger wybranym został w trzech okręgach: Nord, Somme i Charante Inférieure, i to większością 303,650 głosów przeciw 181,196, które padły na jego przeciwników. Tak w Paryżu jak w kraju wielkie w dniu wyborów panowało wzburzenie. W stolicy Francyi liczne tłumy ludu oczekiwały w niedzielę aż do 9 godziny wieczorem na telegramy o wypadku wyborów. Na Place de la Bourse, na ulicy Montmartre i na bulwarach des Capucins przerwały zebrane tłumy łańcuch policyantów, skutkiem czego przyszło do bijatyk ulicznych i aresztowań. Boulanger zamierza przyjąć mandat okręgu Nord i zaraz po zebraniu się z Izby zażądać rozwiązania Izby poselskiej i rewizyi konstytucyi, a następnie złożyć znowu mandat dla spowodowania tym sposobem nowych wyborów.

— Cesarz niemiecki Wilhelm zaprosił oficerów angielskich na wojskowe manewra pod Poczdamem. Niemcy chciałyby Anglią pozyskać dla związku środkowo-europejskiego. (Niemcy, Austria i Włochy). Obliczają, że połączenie Anglii do tego przymierza przedstawiałyby siłę pół miliona wojska, a to dla tego, że angielska flota bronilaby brzegów włoskich i niemieckich przed francuzką i rosyjską flotą, tak iż wszystkie lądowe wojska Niemiec i Włochów w razie wojny mogłyby być użyte przeciw Rosyi i Francyi.

— Berlińska gazeta „Berliner Neueste Nachrichten“ ostrzega Niemców przed „kwestyą polską“, którą ma Rosya wysunąć, przez utworzenie Królestwa Polskiego, do któregooby chciała przyłączyć Galicyę i przez Polaków zamieszkaną prowincyę pruską. To Królestwo miałooby być samodzielnem, a car byłby jego królem. Zdaje się, że ten artykuł napisany w tym celu, aby Niemców pobudzić do większej gorliwości w niemczeniu prowincyi przez Polaków zamieszkałych, ażeby Rosya nie miała ani pozornego powodu do żądania tych prowincyi i przyłączenia ich do Królestwa Polskiego.

— Król holenderski ma być ciężko chorym. Ma on tylko kilkoletnią córkę, która jest uprawnioną spadkobierczynią tronu.

● najwycieczniejszych przyczynach chorób

przez Prof. Dr. Łuczkiwicza.

[Dokończenie.]

Nierzadką także przyczyną upośledzenia trawienia i wynikającej ztąd choroby, bywa złe przyrządzenie pokarmów, brak uwagi w wyborze artykułów żywności. Wina złego leży tu często w niesumienności dostawców (np. nieświeżego masła lub mięsa, stęchłej mąki i t. p.), częściej w niedbałości naszych kucharek, a czasem także w błogiej niewiedomości naszych pań, które mało rozumiejąc się na sprawach kuchennych, przyjmują wszystko co im gotowe podadzą na półmisku, byle tylko nie tracić czasu na przekomarżaniu się ze służącą. Mąż znowu i dzieci, ufni w zarząd gospodarski żony i matki, spożywają spokojnie „gospodarskie obiady“ i trują się niemi czasem lepiej jak w osławionych restauracyach. Nie życzymy sobie wcale, aby z naszych pięknych pańienek zrobiły się po zamążpójściu tylko zawołane kucharki, mają one dosyć i daleko ważniejszych, szlachetniejszych obowiązków żony i matki; byłoby jednak rzeczą nader pożądaną, iżby pańienki, dla ukończenia edukacyi, zaznajomiły się dokładnie z gospodarstwem kuchennem i nabrały przekonania, że dobrze i smacznie przyrządzone potrawy przyczyniają się znakomicie do zachowania zdrowia.

Jeżeli błędy w dyetetyce stają się często źródłem chorób, częściej nierównie bywa niem zaniebdanie skutków owych błędów. Zgrzeszyć może każdy, czy to przypadkiem, czy zbiegiem okoliczności, ale rozum nakazuje poprawić się i unikać powtórnego błędu. W rzeczach higieny zasada ta ma bardzo ważne zastosowanie, zwłaszcza pod względem żywności; kto jakimkolwiek sposobem zgrzeszył w jedzeniu i czuje jakibądź nieład w sprawie trawienia np. brak apetytu, pełność, odbijanie i t. p., ten powinien być bardzo ostrożnym co do ilości i jakości potraw spożywanych, dopóki złe nie usunie się zupełnie. Należy często dzieje się jednak całkiem inaczej: z nawyknięcia siadamy do stołu i pomimo braku szczerzej chęci, zjadamy zwykłą porcyę, nie bacząc na to, że samo chcąc pogorszymy stan zdrowia, bo zwiększamy trudności trawienia.

Równie częstym i ważnym powodem do chorób jest zaziębienie, powstające w skutek nieogłędnego wystawiania się na zimno, chłód, wiatr i t. p., zwłaszcza przy rozgrzaniu ciała. Pospolicie obawiamy się tej szkodliwości w zimie, a zapominamy zupełnie prawie o niej przy pierwszej nieco cieplejszej porcy, gdy tymczasem doświadczenie uczy, że najczęstsze wypadki zaziębienia pojawiają się właśnie na wiosnę, w jesieni i w lecie. W zimie przeziębiamy się istotnie bardzo często ludzie klasy biedniejszej, dla braku ciepłego ubrania, posiłnego pożywienia i ogrza-

nego lokalu — zamożniejsi znowu przy wychodzeniu z teatrów, balów, wieczorów, koncertów i t. p., kiedy w innych porach roku zaziębiamy się poprostu przez nieuważę, lekkomyślność w ubraniu przy wychodzeniu na ulicę, na spacer i t. p., a następstwem tego bywa bardzo często katar, chrypka, ból gardła, kaszel etc. z całym szeregiem nieprzyjemnych lub szkodliwych skutków.

Podobnie jak przy niestrawności, lekceważyliśmy sobie dosyć często i przy doznaniem już przeziębieniu działanie szkodliwości: z chrypką i kaszlem wychodzimy z domu, palimy papierosy, pijemy piwo, wódkę i wino, przez co posuwamy się coraz dalej w chorobę, a przynajmniej wzmagamy skłonność do niej, ułatwiamy wywiązanie się jej lub zakorzenienie się złego, zamiast poleżeć parę dni, a chociażby tylko pozostać w domu, w jednostajnej temperaturze, dopóki ostatnie ślady zaziębienia nie ustąpią. Powtarzamy sobie najczęściej wygodną ale nierozsądną formułkę, dla pokrycia swej nieogłędności: „nic mi się nie stało dawniej, — i teraz, da Bóg! nic mi się nie stanie.“ Uchodzi to plazem raz i drugi, ale niestety przyjdzie czas, że za wszystko trzeba będzie odpokutować, albowiem natura jest nieubłagana w swoich prawach, a w organizmie nic nie uchodzi bezkarnie, wszystko łączy się ze sobą nierozzerwanym łańcuchem przyczyn i skutków, i żaden wpływ szkodliwy nie pozostaje bez następstw, może niewidzialnych, ale nieuniknionych. Jeżeli działanie szkodliwe nie wywołuje natychmiast naruszenia zdrowia, to powtarzające się uszkodzenia gromadzą się, sumują i w końcu rozwija się nieznacznie dłuższe, czyli tak zwane chroniczne cierpienie, o przyczynach którego często zapominamy, ale doznajemy przykrych jego skutków.

— KONIEC. —

Przegląd polityczny.

NIEMCY.

Berlin. Do stolicy cesarstwa niemieckiego przybył na dłuższy pobyt następcą tronu grecki, a król szwedzki oczekiwany jest dnia 30 b. m.

„Berl. Boersen Courier“ oświadcza się bardzo stanowczo za potrzebę traktatu handlowego rosyjsko-niemieckiego. Ekonomiczna niezależność obu państw, o której wspominały „Gazeta Moskiewska“ i w odpowiedzi jej „Nordd. Allg. Ztg.“, jest czcym frazesem polemicznym, w rzeczy samej oba kraje zyskałyby wiele, gdy utrudnienia handlowe na ich granicach były usunięte.

— Zaprzeszłej soboty był cesarz Wilhelm II czternaście i pół godziny na koniu. — Sam galopem pobudził o pół do 5tej wszystkie koszary w Poczdamie i kazał im przyjść na pole mustry pod Bronsfeldt. Szpandawską załogę zwolano

Wielkie wygrane bez rezyko

Franków 600,000 i 300,000 są naprzemiennie i główna wygrana przy

6 razy rocznie odbywającym się ciągnięciu

tureckich kolei promiowych obligacji

w których przypadają wygrane:

60,000, 30,000, 20,000, 10,000 franków i t. d.

Każdy los musi wygrać najmniej 400 franków, jeżeliby nie było szczęścia osiągnąć głównego losu, a przy najmniejszej wygranej otrzymuje się 3 razy tyle ile się wpłaciło.

A więc nadzwyczaj korzystnie. Listy po każdym ciągnięciu darmo.

Przyszłe ciągnięcie 1-go października 1888.

Miesięczna wkładka za jeden cały los z natychmiastowem prawem do wygrania

wynosi tylko 5 M. i porto 25 fen.

Łaskawe zlecenia i zamówienia losów uprasza jak najprędzej

BANK - GESCHÄFT:

Josef Scholl, Katscher O/S.

Dobra sposobność kupna!

Moją księgarnię i skład obrazów,

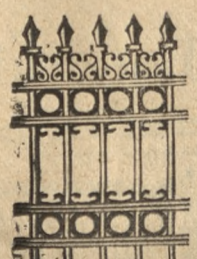
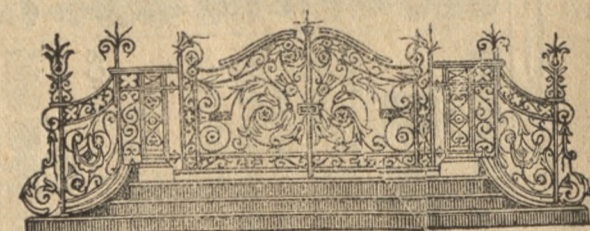
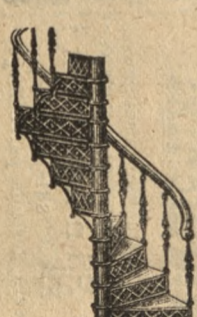
którą już od lat 11-stu prowadzę z dobrem powodzeniem, mam zamiar sprzedać, w skutek innego przedsięwzięcia. Tylko katolicycy reflektanci mogą się do mnie zgłosić.

Królewska-Huta, **Fr. Pinkowski,**
naprzeciw kat. kościoła farnego. księgarnia katolicka.

Dr. Spranger'a krople żołądkowe

pomagają natychmiast w migrenie, kurczach żołądkowych, ciężkich do womit, bólach głowy, bólach brzucha, zaplegmieniu, kwasach żołądkowych, nadęciach, zawrotach, zganiach, skrofulach, itp. Przeciw hymoridom, twardości brzucha wyborne. Sprawiają prędko i bez boleści rozwolnienie, czynią apetyt.

Do dostania: w Bytomiu w aptece pod Aniołem, i w Pyskowicach w miejskiej aptece. Flaszeczka po 60 fen.

Wilhelm Tschech

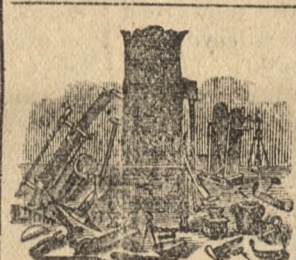
kunsztowna i budownicza ślusarnia

poleca się do wykonania z kutego żelaza schodów w każdym życzonym kształcie według budowniczo policyjnego przepisu, jak również z kutego żelaza ozdoby, sztachety, krzyże grobowe, drzwi bramowe, balkony, wypełniania drzwi, meble ogrodowe, szafy do pieniędzy lub do tychże skrzyneczki jak i inne wszelkie przybory przy budowlach. — Dalej, urządza i zaprowadza po domach i hotelach telegrafy, telefony do rozmowy i piononociągi, pod gwarancją kilkoletnią, jak i wszelkie urządzenia wodociągowe i gazowe, po najniższych cenach i przy skorej usługach.

Lipine O/Schl. bei Morgenroth.

Fabryka pianinów A. Klöse w Brzegu (Brieg),

Schlossplatz Nr. 9,
poleca fortepiany i pianina najlepszego fabrykatu, wieloletnia gwarancya, na odpłatę przyzwala
Wierzech:
1. Koncertowe pianino 850 A
2. Boudoir pianino 675-700 A
3. Gabinetowe pianino 575-600 A
4. Szkolne pianino 475 A
5. Angielski krótki fortepian od 1,000-1,500 A
Dobre a używane instrumenta są także na składzie.
Szanownemu Duchowieństwu i panom nauczycielom dam jeszcze większe i korzystne ustępstwa.

Franc. Letzel

w Bytomiu ul. Dyngos przy Bulewarze Nr. 32
poleca wielki swój skład żelaza, wszelkich wyrobów z żelaza, ocelu, blachy itp. jak i różne maszyny gospodarcze.

Nordhäuser
Eingetragen. Schutzmarke
Kornbranntwein!
Alter Nordhäuser KORNBRANTWEIN
à Liter M. 1,25, 1,75, 2,50 u. M. 3. — ff. Qual. incl. Flasche oder Fass.
Nordhäuser Getreidekümmel
à Liter M. 1,75 incl.
Nordhäuser KRÄUTER-MAGENBITTER
genannt Passepartout à Liter M. 2.
Probefässchen à 4 Liter } Postcolli.
Probekistchen mit 2 Flaschen }
Firma: Anton Wiese,
Kornbranntwein-Brennerei in Nordhausen.

Ostrzega się przed naśladowaniem
Skąd przyszłaś Pani do tak pięknych włosów???

Wspaniałe lokl osobliwa gęstość — zdoła mężczyznę, zachwyca kobietę,
Trzeba być baczny — a jest Waszą wolą — Mieście ozdoby, mieście tę zaletę!

Phönix-Pomada

na porość włosów i wąsów
profesora H.E. Schneiderei, M.T.A.M.,
po umięjętych doświadczeniach i
spostrzeżeniach z najlepszych środków
zestawiona, a uznana przez li-
czne powagi tak krajowe jak i za-
graniczne, wzniesła od gwarancya
u dam i mężczyzn tak młodych, jak i
starych w krótkim czasie piękny i buj-
ny wzrost włosów, a strzeże: od łup-
eży, wychodzenia i dwojenia się
włosów, zawczesnego siwienia i ty-
siny itp. Kto więc chce posiadać tę
naturalną pięknosć włosów i utrzy-
nać ją aż do późnego wieku, niechaj używa tejsze „Phönix-Pomady“
która przez swój miły zapach jak i taniost w obec innych podobnych
fabrykatów bardzo się odznacza. Wysyłka pocztą po poprzednim na-
desłaniu należności, albo za zaliczką pocztową na cały świat. — Cena za
pudełko 1 Mk., — i 2 Mk., — Poszukuje się odsprzedawających.

Marka zastrzeżona.

Gebr. Hoppe, Berlin SW.
Charlotten-Str. 22a, nahe der Leipziger Strasse.
Lekarsko-chemiczne laboratorium i handel drogerijny.
Do dostania w Bytomiu: u p. Alberta Mittek, skład drogerijny, na ulicy gliwickiej; — i u J. A. Adamietz, główny skład ulica kościelna N. 1, i komandyta ulica długa N. 19.

Moselweine
versendet in jedem Quantum
F. L. Laven,
Weinhandl. in Trier a. Mosel.

Reiner guter Wein.

Rheinwein	von 70	à an	per
Moselwein	75	" "	Liter
Rotwein	90	" "	im
Vinum de vite	85	" "	Fass.

u. s. w. — Preislisten franco.
Gustav Herrmann,
Weinhandlung,
Rüdesheim a. Rhein.